

САҲА ОЛОХ

Цыраны цыц'цын хакхата

ХАБЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫҢ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Улицска бу куннэ023

КЫСТЫККА БЭЛЭМНЭНИИ – ТЫЫН БОПУРУОС

От ыһын 7 күнүгэр улуус даһаап-
татын аактабый саалытыгар тэрилтэ
салайааччылара, управление началь-
никтара, туһааннаах баһылыктар
кыттыылаах учуураттаах планирка
бюлун ааста.

Бастакынан, кыстыга болжолдуу тула калыптан буюмда. Иштетүүнүн ОДКХ ГУП Чурапчытаагы филиалын начальниги Е.И.Саввин отордо. Былганга турутуган кыстыга болжолдун үлгүлөрү 3,5 мөл суу-малаах үлө кыстыгылыбыт. Оттон отту-мун эгөр удуустарыгар график-быһаалынан от ыһалтан сайлаан ти-зиимлэр күүтүлүр эбит. 2,5 км уста-лаах теплотрасса өрөмүзгө былганга баар. Улууус баһаалыга Семен Иллари-онович Яковлев төмөрлөк тымныла-тыптар-хатар куттал суоһаабатын на-адатыгар өрөмүзгө үлгүн атырдыах-ыһын 15 күнүтөр дизри бүтөрүгө со-рудахтаата. Оттон Егор Иванович, иштетүү хааччылар улахан тэригэ салайааччыга буолан туран, социаль-най объектарга температурнай режи-ми контуруолдуур прибордар, итти, тымныы уу калыптын көрдөрөр сче-тчиктар булгучу баар пуолалларыгар туруоруот. Саха өлүктөр тутуудар объектарга 30 диаметрдаах турбаттан кырата суох турба туттулуо суох-таатын быһаарда.

Салтны улсуудыг аялалт нэвдэлээр бэрээдэг болгуурууна, тутуу хаамъян-та, окко юуриг сибжэ турута, ода болгууруостар тулж кэжэлтэ тагьста. "Сахателеком" ААО начальнига С.Д.Васильева ирилгэжээроринэн, бэс үднэ 24 күүгүтэр түстүт улахан тьял түмүгүтэр хас да нэһилсэж динията эмсэвэлхэн, тутатына, эрөбүлү аажсы-балжэ өрөмүрүн үлэтэ ыгыталан, бэлгэн бары койнижэжэ сибжэ баар бу-ошүт. Светлана Даниловна аялалт цифровый стандартялар тьян дарижа зэ-эсөөлөжэ, промөөтөд баарын үрдүгүн олус түргэнник алдынагьларын эттэ.

Бу күнвэргэ айыыр харыстабыла, Ростпотребнадзор, байыарнайы час, ветеринарнай управление специалистарыттан састааптаах анал хамыаһыа тэриллэн нэһилиэктэргэ сыбаалка туругун, хараллыстын, сүөһү алуутун уматар анал сыр баарын көстүрүүлүү тахсадлара былааннана.

Галина ПОЛУСКИНА.

"Азия оболоро" IV-с спортивнай ооньцилара

СПОРТ – эйэ, доҕордоһуу, үрдүккэ тардыһыы төрүүтэ

"ТУЙМААЛАГА" ДЬОРО КИЭНЭ ҮҮННЭ

От ыһын 4 күнгүтөр, "Туймаада" стадионна "Азия оворлор" норуоттар таскы ардыларыннаа IV-с спортивнай ооннуулары үөрүүлээхтик аһыы буолла. Бу оҥ саас дьоллоох түтэннэрин бо-
луктээбит бэртээхэй көстүүнү Саха сириг олохтоохторо теле-
визорунан көрдүлөр. Ол эрэри ытыска ууран олорон тыһына-
ахтыы көрүү дииг атын буоллаар. Улуус сырдатар эйгэтэин
үлэһиттэрин ааттарыттан соҕоток кэлбит бэрэстэбииттэл,
ааҕаччыларбыт көрөр характара, иэтэр кулгаахтара буолан
тураммын, бу кэрэ түтэни суруйса кылларан тирээдэбин.

Оонньуулар арыыһы кылаабынан режиссерунан СР Куйбургаҕа министр Андрей Саввич Борисов өссө төгүл аһанан, хаһан баҕарар буоларынан, дэрин ис хоһоонгох көстүүнү турунорбут. Стадионга хас ээит тыһыынчанан киһи ыҥтылыны ытла. Күөһэ 10 чаастан кыратык да кэтэһиннэро барыааа сараланна. Дистордар аан бастаан үрдүкү салайааччыларбыт, оонньуулар ытык мааны маддыттарын нууччалы уонна английскайды тылларынан биллһинээрэлэр. Ол курдук, СР Президең В.А.Штыров, Вице-Президент Е.И.Михайлова, республикабыт бастагы Президент М.Е.Николаев, Аан дөйүдүтүтү аһаһыһыай комитет чилиэһэ В.Г.Смирнов уода. иһин трибунаҕан туран иһиллэривин далбаатаан Саха сирин дьонун сөргөтүн аһаһаһыһыай.

Саха төрүт музыкатын, ырыатын-тойгутун таргатар билиш-
тэх ырыа нэстэрбэст Клавдия уонна Герман Хатылаевтар ста-
диейга киирэллэр. "Уһуһуг даа, өрөгөйдөөх түтэн үүнэ!" -
дирдэһиниһи уһуһаатын уһугуннаар дьикси таһы уһунтур-
баттан таһаарыл олохтуктуттарын кинэ, Сахабыт сирин аар-са-
арга аатырдыбыт үс чулуу олимпиадтарбыт Роман Дмитриев,
Павел Пинигин уонна Александр Иванов эмгэ быһаарылаах
кэм үүммүтүн туоһулаан улахан табыгы быһаарыныан бэйэ-

дигтэ огуудулар. Азийн нуруутарын түмэр улахан спортивнай түһүлгэни бидиэти тогус төмөрдөөх Чурапчыбытыттан көчөөх буолан көспүт үс туруу уолбут аспыттарыттан улууспут дьоно хайаан да долгуйбут, кизин туттубут буолуохтаахтар. Бу кэниит-тэн стадион иһигэр туруоруллубут сүүһүнэн табык өрө лияскай түстэ. Корелтан кэлбит өблөрдүүн кытыынан уонча мүнүүтэлээх барабаан комбохиенга сарданна. Ити кэмгэ чы-ычаах көтөр үрдүтүтэн дьэрэксэн өгүлөөх стадионуга чороонно кымыс кутуулар дыкты кэрэ ойуута уруһуйданан тахсыбытын көрүүхкэ сөн. Илэви барытын тыһыанчанан өр сүүрэн кыран көрдөрүлэр. Ити курдук ооннуулары үөрүүдэхтик аһыы уйгу-бийан кэлин көрөнэлкэти.

Саха сириг күүтүүлөх күндү ыһыахын кэмгн санаган ыһыах кыргытара ыалдьыттары көрсөөрү чороон тутуурдаах кырдылар. Дьэ, ол кэмгэ "Азия орлоро" IV -с спортивнай оонньууларга кыттыыны ыла кэлбит хамаандалар парадтара сагаланна. Аан бастаан оонньуулары быһаарар дьүүлүтүр оҕо колоннана кырды. Кииллэри биһиги бигэр дойдулаахпыт, олимпийскай чемпион, эстра-кылаастаах норуоттар икки ардыларынаагы категориялаах судьуйа, IV-с оонньуулар кылаабынай судьуйалара Павел Павлович Превэтин салайан киилэрдэ. Салпыл Индия государтыотыттан кэлбит делегацияттан саралаан тас дойдуттан ыгырылыбыт хамаандалар хаамыстылар. Онтон Россия регионнарын спортсменнара киирдилэр. Кииллэри "Туймаада" өрө көтөҕүлүн, үрүйдэан-айхалдаан көрүстэ.

"Азия оёроло" III-с спортинан оонь-ууларга 14 дойдуттан 52 хамаанда кэлбит буолларына, быйыл IV-с оонь-ууларга 3143 кыттыаччы (1946 спортсмен) кэлбит. Кинилэртэн Иран, Туркменина уонна Узбекистан хамаандалара аан бастаан кыттыыны ылашаар.

(Салгылыгы: 2-с сирейтк. көр).

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ С 7 ПО 13 ИЮЛЯ (www.rp5.ru).

	пн 7 и.	вторник 8 июля				среда 9 июля				четверг 10 июля			пятница 11 июля		суббота 12 июля		вс 13 и.
Местное время	23:00	05:00	11:00	17:00	23:00	05:00	11:00	17:00	23:00	05:00	11:00	23:00	11:00	23:00	11:00	23:00	11:00
Облачность %																	
Осадки мм																	
Давление мм	741	741	743	741	741	741	742	741	741	740	740	739	738	736	735	736	735
Температура °C	+20	+12	+23	+27	+23	+16	+24	+29	+24	+17	+25	+26	+27	+26	+22	+18	+18
Влажность %	57	81	41	25	46	62	42	22	28	56	39	31	46	48	78	-	-
Ветер м/с	Ю-В 3	В 2	Ю 4	Ю 2	В 3	Ю 3	Ю 4	Ю 3	Ю-В 4	Ю-В 2	Ю-В 5	Ю-В 4	Ю 4	Ю-В 2	Ю-З 3	С 1	В 2
Солнце восход/закат	23:52		04:39	23:51			04:41	23:49		04:43	23:47		04:45	23:45	04:47	23:44	04:49
Луна восход/закат	00:40		12:22	00:37			13:54	00:34		15:25	00:30		16:57	00:27	18:32	00:25	20:11
фаза																	

“Азия оюлору” IV-с спортивнай ооннуучулары

СПОРТ — эйэ, доҕордоһуу, үрдүккэ тардыһыы төрүүтэ

(Салтыкта, Минин 1-кы сирейтө көр).

"Азия оюну" норуоттар икки ардыларынааһы оонньуулар талисманнарынан уһук хотугу сир кылыа - Мамонт оҕото буоллар. Оҕону эрэ үөрдүүх, бейэттэр тардыах эрэ курдук ис киирбөх куукула стадионига кыристин Бритилиановай ирэк кэрэчээн артыыстара арыллыаһылар.

Ооннуулар ыһыйар уонна Ылтар комитет председателэ, РФ Правительствотылар Саха сирин баһаыааннай олохтоһоттоһо Александр Акимов тыл тилиһиэр үс куорат ооннуулар кыттыы кыһахтарынан көрөсө, куораттанылары ирдирэр усулуобуйа ылтарга баһаыааннай туһунан даһылааттаһа уонна бу улахан тэркэһиниэ көмө буһуһут спонсордарга махталын билһэрэ. Ол курдук, "Азия оһуһо", IV-с спортивнай ооннуулар генеральный спонсорунан "АЛРОСА" АК, кыһаыааннай спонсордарыннан "Амаһыар Алмаһастар" ААО, "АЛРОСА Нюрба", "Бардарты" национальнай фонд, "Нюрба-Ленское" ААО, официальной спонсордарыннан "Газпром", Республикаһааы инвестиционнай компания, "Трансстрой", оло буһуһуһа.

Азиз нэрлэлтийн түмтүт оюунууд нь аймалыг бичгээр нь дайду Президент Дмитрий Медведев эгэрдэг ийдийнх. Ойгон Саха сирин Президент Вячеслав Штыров оюунуудар оиднайндыг аймаллаларын туһууан билээрда. Күрөгтэйгэнь былаары, биллэрин курдук, чулуулар киллэрдыр. Кутай, Ибидя, Корея, Монголия, Таиланд, Казахстан, Россия стхэртэйгэнь кэскиллэрин ортогоруугар Саха сирин уола, өнгүл түстүүгэ кэмэ чаралхай сүтхитүрүрэх Альберт Семенов баар.

Аан дундуугаарь Олимпийский комитет чингилэ. Национальдай Олимпийский комитет Бочуутгаах председателэ, "Азия ордонор" IV-с спортивной ооннууларын спортив комитетин Бочуутгаах председателэ, СР "Хотугу сулуу" ордонор канцалера Виталий Смирнов саха

огууруйга хаамыгтынан араас дээрхэ-
ми огуулары, огуурдары, көтөн илэр а-
таах кэһинээх, хогсйодоох уустук хар-
тыаналары тохтоло суух таһааран, уус-
тус үлэни толордулар. Хас биирдийбит
сүрхэр кистэни сытар орто саас огуу-
руйатыгар курдук бары орто дойду бу-
хатыырдарга күөн көрөүһүүлэригэр
түбэстэбит, ууга-уокка киирэн таһа-
һыт.

"Эйэ, бу туох кэрэ сибээһэҥэй? Кинини хантан булуохха сөбү?" - дэти билэр кэм бэһистылы бигэргэбэс туоһулаһар кыракайы сэнэ. "Бу Эрал, Утүө, Уот сибээһигэ Саха дьоно ону Сардаана дигэн ааттыышлар. Олоххо онтук. Хас биирдэс поручот бэйэтэти сибээһигэти бэйэтэ булунар", - дигэн эһиһиһтүөһүр муудай кырдараас уонна быһыргы номуто кэпсээн сагалыыр.

Ол сэлбэки эминнэхтэрэ аһыулан, хас биеэрдн дабаа хамсаан-нмсэн улахан бэйэлэх Аал Луук маса кубулуй-аллар. Толору кымыстаах чоронтоон үрүн илэ сир илэр кутуулан үөрүү, дыал, этэгнэ буолуу тыһынын итэраллар. Сир дыоно тух да иэдээн, алдыархай буолуо суоһун курдук үөрөн-көтөн, ыллаан-туойан олороллор. Бу кэмнэ икки убайдыа бырааттыһылар тыт-талга киирсэбэкэ, хара санаа-лаах, иэдээн сэлэрэлэх морй-дортто кубулуйааллар. Киниһэр охсуһууларыттан ийэ дойдун иэһигиһэ түһэр, алдыархай аантыһар. Бу иэдээн тохтоһор, дыоллоох олоһу төһүннэрэр ытк иэс Айыы сирин бухаты-ырыһар сүктэриллэр. Дьон-сэргэ, Айыы Уданын алгыс-тарыан кииһ уһун, сыралаах аянта-тырунар...

Күн өрсүхүү, охсүхүү түмүгэр, башларын курдук, үгө санаа кыайар. Айыы киһитин санаатын чингэтэн бука-тылар илгитэр сырдык сүөл аһыллар.

Дэвчлэлтэй орхтун тагтара оногтор норуут-
тар, көвөсүүдээр халуу дуудуу дуоно Эй-
үтүүтүүн сардлаахтар Ити кэрэ изийн-
тгэн олох салбарын кэрэхэлсэн ста-
дион орхотугар улахан байлалзах уот си-
бээжтэ - Сарлаана үүнэн тахсар. Бу-
дылгынн көрбүтээр хас биридмийт
дүүл, үгүү сибээжтүүн бийлэлтгэр ти-
лүүнээр кыахтаахнытар итгэйдди-
бит.

Оюууулар жамгыртароу Сардаанг
сизбээттен күүс-уох, дигрибуу, үтү
кымынара саралаларыгар "Азия
оолорун" уута сибээс ийиттэн
күөдүүдэ. Кулун тутар 25 күнүгөр
Уэльс-Дьяаны улуунун Кэтиксэх хай-
даран умаатыдыгыт "Азия оолоро" IV

-с спортивнай оюулуудар уотгара республика 34 улууһун, 280 нэһиличчиһэ-лээх луунун ааһан, 31070 км сири баран, от ыйын 4 күнүгэр Дьокуускайга "Туймаада" стадионга кэллэ. Уот Монголи, Корея, Япония, олгон да атын араас дойдударынан айаннан Олонхо дойдутун булла.

Ооньуулар уоттарын арыаллааччылар ССРС спордун үтүөлээх маастара, олимпийскай чемпионка Мария Джумабаева Пивитинага бээрдиэр. Кипи уоттаах факелы Саха сириг сүүмүрдэммит хамаандатын капитана, чапчык атлетикага Россия түөрт түүлүлээх кыайылылаара, Евроазиятскай ооньуулар бастакы кыайылылаахтара Денис Федоренков туттарда. Ооньуулар уоттарын Дюкуускайга уматар чээс көгүл тустууга республика чемпина, хапсаай федерациятын Кубогун абсолютнай чемпина Евгений Алексеевка бөрүлүннэ.

Азия нуруоттарын ордолорун көрсүгүүлөрө сагаланма! Аан дойду чулууттан чулууларын, күүстээхтөн күүстээхтэрин ыгыта күөн көрсүүгү күрөк быдыһаар быраабы ылыгыт Чурапчыбыт сириң өрүлгүрүт ситиһилээр, ыаһыһыахтары баарыгыт!

Оксана ЖИРКОВА

Суруллубукка эргиллэн

УМНУУГА ХААЛБЫТ НАБАРААДА

Мин ижилбэр "Сага олох" хайхыг 2004 сэл отый-ын 15 күнүдээр нүмрө сыгар. Итгэнэ "Кийн уяны сохуун" балиһар: "Орлорго иккис олоху бэлхэгтэгэ" дээн ыстатыйшн улуустары ис дымал отделин соудинаа старшн сержант Алексей Дмитриевич Ва-нишев уута туһун балиһары бэлһана сыһыт иккис отделин дымалыг туһунан сүрүлүбүт.

Орлор бодуонка олорон уста соннуу сэлдэбэл-
р. Иккэ ор - Сарыал Сивцев, Женя Петров сыһа
тган ууга түспүтэр. Биллэстэрэ хайыы-үйэ өлүн
тган ууга түспүтэр. Биллэстэрэ хайыы-үйэ өлүн

даттары болуонда уурталаан кытылга таһааран, өйүн сүтэрбэт ушту уугун сүтүсөн тыл киллэрбэт.

Хайнаага илгээхгүйгээр тухуяан суруулсан баран түмүүдэр сэрлэр олохторун байдлаабыг А. Д. Васильев хорсун байдлаага тусгаж наврааданан бигэргэжээ дэ-
лэж эхилсэнээ дүгнэлэбэг.

Эл эрхээр: -гүйн бүтүүгээр дээр ууга түсүүгээр
бүтээхдээ дэлгэц бөдөлгөөн анал мэтэжүүлэн Алекс
сей Дмитриевич нэрээдэлэлэн илээ Байзтүүлэн ый-
гүтээх, илээ сүүл төрөлгөөн нэрээдэлэлэн түүрүү-
сэн үүгөө дээрээдэлэлэн илээдүүлэн документаар

түһүрбит. Итинтэн антах дыыла хаана тийибитин билбэт, ыйыталаһа да сатаабатах. Санаан да көрдөххө бойотунан тийбэн наһарвадатын ирдэһа сымдаара табылаһа суох буоллаһа. Онтон "хорсун быһыы умуллубат" дээн өйдөбүл юһи аймакха үйэлэргэ барар. Сүпсүтүт докумуоннарын булан, дыыланан хаттаан сөргүтүт наһараа ыйыттар даһыны аһаһа суохтар. Алексей Дмитриевич ууттан быһааһыт ороһоро, туһулар бааллар. Оһон бу дыыланан туһааһа тэһиттэһа хаттаан сөргүтэллэргэ наһаа.

Александр СЛЕПНОВ

Айгалина АДАМОВА.

Сахалар төрүт үтэскиптин сүтэрбэһэ илдьэ сылдьар норуот баһылыгынан таһымгытын көрдөрдүтүт. Наһао-

убыток

АДМИНИСТРАЦИЯ ЦЭС

Автор сурулат эңилер санаа редакция пазияетлар нелдин сак түбелер булалатак. Сурулаа ыяллар чакылар кырымластарлар эңилетелли автор тус байгеза сүзсө.